

 ALPER GÖM - T24

Modern demokrasiler, se erek y etme hakk  elde etmi? iktidarlar?n, onlar? denetleyecek kurumlarla dengelendi?i bir sistemi im eder; bu kurumlar?n ba?ta gelenleri siyasi-toplumsal muhalefet ve medyad r.

Medyan?n modern demokrasilerde d d nc  kuvvet  say?lmas? retorikten ibaret bir tespit de?ildir.

Medya, modern demokrasilerdeki d d nc  kuvvet  i?levini, devlet iktidar?n?n d d nc  kuvvet i olan y retme, yasama ve yarg?y? denetleyerek yerine getirir.

Fakat modern demokrasilerde medyan?n belki bundan da  emli bir i?levi daha vard r: Y etilenlerin taleplerini, d ?nncelerini, duygular?n? y etenlere (iktidarlara) ta??mak... Ki, iktidarlar nas?l bir toplumu y ettiklerini bilsinler ve toplumsal talepleri g eten siyasetler geli?tirebilsinler...

Ne var ki medya, bu rol n  uzunca bir s redir yaln z sorunlu demokrasilerde de?il nispeten sorunsuz demokrasilerde de oynayamamaya ba?lad?. (Nedenleri bu yaz?n?n konusu de?il, o nedenle ayr?nt?lara girmiyor, herkesin tespit etti?ini bir defa daha tespit etmekle yetiniyorum.)

Asl?nda medyan?n krizi kabaca  temsili demokrasi nin kriziyle ayn? tarihlerde ba?lad? ve bu iki s re birbirlerini besleyerek daha da belirgin bir hale geldiler.

Internet, cep telefonlar?, sosyal a?lar...

Sonra, a?a?? yukar? bu y zy?l?n ba??ndan itibaren yepyeni bir ?ey olmaya ba?lad?; internet, cep telefonlar? ve sosyal a?lar?n siyasal-sosyal m cadelelerin ba?ta gelen arac? haline gelmesi, her ?eyi de?i?tirdi.

Eskiden, y etilenler y eticilerden (iktidarlardan) memnuniyetsizliklerini ancak geleneksel medyalar?n izin verdi?i  de ifade edebiliyorlar, protesto g terileri de, o g terileri g tlemek amacıyla kullan?lan ara ar?n s?n?rl? kapasiteleri nedeniyle s?n?rl? kal?yordu.

Fakat art?k 21. y zy?lday?z...

Teknoloji, her ?ey  zerinde oldu?u gibi kitlesel eylemlerin niceli?i ve niteli?i  zerinde de devrimsel de?i?ikliklere yol a ?.

Arap Bahar?'nda g d k, en son ge?i?imiz Haziran'da M?s'r'da g d k: Art?k birka hafta i nde milyonlarca imza toplanabiliyor, birka saat i nde milyonlarca insan bir meydana biraraya gelebiliyor, g nlerce, haftalarca orada kalabiliyor.

Yeni teknolojiler, memnuniyetsizlerin eline o kadar b y k bir g veriyor ki, memnun olmad?klar? iktidar? devirmek i n yeni bir se mi beklemek onlara sa a g nmeye ba?l?yor.

Mesele elbette bir yan?yla temsili demokrasinin krizi ve zamanla Bat? da bu meyveyi tadacak... Fakat  kriz  ?imdilik sadece demokrasiyi  renmekte olan ya da demokrasisini hen z tam anlam?yla k le?tirememi?  lkelerin iktidarlar?n?n kar??la?t??? bir sorun niteli?inde...

Bence, 21. y zy?l?n b y k sorular?ndan biri ?u olacak:

?ktidarlar?n se imlerle gelip se imlerle gitti?i bir  lkede, se imden diyelim bir y?l sonra milyonlarca insan soka?a  k?p  h k met istifad  diye dayat?rsa ve eylemi  stifad ya kadar s rd rece?ini ilan ederse, demokrasinin, demokratlar?n buna cevap? ne olacakt r?

?nan?n bu sorunun cevap? akl?n?za gelen ilk cevap kadar kolay de?il:  ktidarlar adaletle y etirlerse,  ulculuk yerine  unluk lu?u benimsemezlerse sorun olmaz...

Sorunun cevap? bu kadar kolay de?ildir,  nk  sokaklara  kanlar?n koydu?u  n n do?ru ve hakl? bir  nk  oldu?unu bize s leyebilecek, gitmesi istenen h k metin me?ruiyetini ger kten de kaybetti?ine h kmedebilecek  il bir otoriteye sahip de?iliz; zaten demokrasi bir anlamda b le bir  otorite nin reddedilmesi demek.

M?s'r, bu sorunun cevap?n? arayabilecekimiz en iyi  nek gibi g n yor...  nk  orada,  yeni d d nc  kuvvet sosyal medya  arac?l???yla g tlenip bir meydana toplanan kalabal?klar iktidar? g derene kadar da??lmad?lar ve bu bir de?il, iki kez oldu: Kalabal?klar  ce bir diktat  (M barek, 2011), ard?ndan demokratik usullerle se ilmi? bir cumhurba?kan?n? (Mursi, 2013) devirdiler... M?s'r'da ?imdi meydanlar yine dolu ve

kalabalıkların bir iktidar devirme başarısını peşindeler.

Soruya kolayca cevap verenler...

Zor soru deyip duruyorum ama, Mısır'da, darbeye rağmen bu soruya da zorlanmadan cevap veren demokratlar da oldu. Onlar Mısır'da kabaca sandığın deyim meydanları (Tahrir'in) iradesinin emeri oldu kanısındaydılar...

ank a) Mısır Cumhurbaşkanı Mursi'yi kıkırtı, unluğa yelme, b) Mursi'ye git diyenlerin sayısı o kadar ki, onların iradeleri asla karışmaz kalamaz; hatta aslında bu demokrasinin ruhuna aykırı olurdu.

Bu yaklaşım en net ifadesini Şahin Alpay'da, şu surette buldu:

(Mursi) halkın sadece yarısından az fazlasının (% 51,9) katıldığı bir seçimde, oyların yarısından az fazlasını (% 51,7) almıştı, yani iktidar sadece yekreklik bir azınlığa dayanıyordu. Tek onay veren bu azınlıkta, eski rejimin adayına oy vermek istemeyen gençler yanı sıra hatırı sayılır pay vardı. 13 milyon oyla seçimi, istifası için 22 milyon seçen imza verdi. (Zaman, 6 Temmuz 2013).

Cengiz Önder da 4 Temmuz'da Hürriyet'te, Tahrir'de toplanan kalabalığın boyunu kapladığını gösteren bir yazı kaleme aldı:

Soru, 30 Haziran 2011'de 'sandık' halde, Müslüman Kardeşler lideri Muhammed Mursi'nin nasıl olup da, tam bir yıl sonra, kendisinin kılmasını isteyen tarihin en büyük kitle gösterilerinin hedefi haline gelmiş olmasın.

(...)

Önceki gün NYT'da yayımlanan 'Mısır: Demokratlar ve Liberaller Birbirine Karşı' başlıklı bir makale 'Mursi'yi laik ve liberal muhalefetin desteğiyle askeri darbe yoluyla devirmek, en yakın sonuç verecek gelişme' olur diye bitiyordu. Doğru. Seçimle gelen seçimle gitmeli.

Bununla birlikte, tarihin büyük altüst olmaları, bu kez kitabı doğulara riayet etmiyorlar. Eğer, Mısır halkı on milyonlar halinde, tarih rekoru kırarak şekilde, seçimlerinden bir yıl sonra Mursi'ye ve Müslüman Kardeşler iktidarına bırakılmıyorsa, bu başlı başına bir tarihi olaydır ve askeri darbeye şiddetle karşı olmanız, Mısır 2013'ün sunduğu ve etkisini uzun yıllara yayacak olan 'siyaset dersi'ni ortadan kaldırıyor: Mısır'da Müslüman Kardeşler Tecrübesi, başarısızlıkla sonuçlanmıştır!

Önder 14 Temmuz'da da, Müslüman Kardeşlere karşı 34 milyon Mısırlının ayağa kalktığını vurgulayan, Mısır'da önemli feministi 81 yaşındaki Neval el-Saadavi'nin Halk Devrimi, Ne Kriz Ne de Darbe başlıklı yazısından alıntılar yaptı:

Tarihte her devrimin karşı-devrimi olmuştur. Bunun sonuncusu da Mısır'da yaandı. Ama Müslüman Kardeşler, 30 Haziran 2013'teki son devrimi boşa kartmakta başarısızlığa uğradı ve başarısızlığa uğramaya devam edecek.

Radikal'den Fehim Taştekin'in Tahrir meydanında konuştuğu Tahrir devrimcileri de yine aynı sayısal mantıksızlıktan hareket ediyorlardı:

Mantıkların adı: 'Mbarek sokaklara 11 milyon insan döldüğünde gitti. Mursi'ye karşı 20-30 milyon öldü. Bu Mursi'nin aldığı oydan çok fazla. Ama istifa etmedi, halk dinlemedi. O gitmeyince ordu halkın arzusunu yerine getirdi.' (Radikal, 5 Temmuz 2013).

Bir ülkenin meydanlarında iktidar yıkılmak üzere toplanmış itirazçıları, milyonlarla ifade edilen sayılardan peydahladıkları haklılık duygusunun yoğunluğunu bundan daha iyi ne anlatabilir?

(...)

Yoksa Batı'nın yeni 'bon pour l'orient'i bu mu?

19. Yüzyıl oryantalistleri, Batı toplumları için çok sayıda sayıp reddettikleri bazı standartları 'bon pour l'orient' (Doğu için iyi) derlerdi...

Batı'nın Mısır'daki utançverici tepkisizliğinin altında acaba yeni bir 'bon pour l'orient' mi yatıyor?

Ştenmeyen iktidarların yeni doğum kuvvet sosyal medya ve sandık gibi iyleyen meydanlar aracılığıyla alaya alınmasına dayanan yeni bir demokratik standartla mı karşı karşıyayız?

Batı ülkeleri ve Batı'daki laik-seküler iddialı iktidarları için kabul edilmeyecek, fakat

İslamcı iktidarlar alaşağı etmede kullanılabilecek yeni bir demokratik standartla mı karşı karşıya? <p>Bence, böyle düşünmeleri sağlamakla suuşmanın mümkün olmayacağı kadar açık belirtildi...</p> <p>Batının yeni 'bon pour l'orient'i buysa eşer, Müslüman Kardeşler gibi, demokrasiye İnk olmadıkları söylenen siyasi akımların buna verecekleri en etkili cevap, Batı'yı aşırıtacak bir demokratik olgunluk içinde davranmak olacaktır.</p> <p>Müslüman Kardeşlerin, katliamlara rağmen barış gösterilerde ırar etmesi karşısında Batının bunu hiç beklemediğini aşır vuran aşırknlı, bu cevabın ne kadar etkili olduğunu göstermiyor mu?</p> <p>Yazının Tamamını tıklayın... </p> <p></p>